

La rapp og kvitkløver være med i konkurransen

Rapp og kvitkløver sprer seg med utløpere. De konkurrerer med ugraset om ledige plasser i enga. Derfor er de gode å ha i eng til slått så vel som i eng til beite.

Maud Grøtta | Landbruksrådgiving NordVest

I frøblandinger til beite eller til kombinasjon slått og beite, er det vanlig å ha med rapp og kvitkløver. Disse artene tåler godt å bli beita. Også i eng til slått som du ønsker skal vare noen år, er det en god strategi å ta med rapp og kvitkløver i frøblandinga.

Lager nye planter

Begge disse artene sprer seg med utløpere. Rappen har krypende jordstengler som lager nye planter. Kvitkløveren har en liggende stilk som lager nye planter. Slik har disse artene evnen til å spre seg i enga.

Konkurrerer med ugraset

Når ei plante i enga dør, blir det en ledig plass. Frø i øverste jordlaget kan da spire og gi ei plante som tar over den ledige plassen. Dette kan være ville arter som er mer eller mindre velkomne i engna, eller det kan være frø som du har sådd. Ville arter som formerer seg vegetativt, vil også gjerne ha denne plassen. Rapp og kvitkløver vil være med og konkurrere om disse ledige plassene. Det er dermed ikke sagt at de alltid vil vinne konkurransen, men hvis de ikke deltar kan de i hvert fall ikke ta plassen!

Passer til hyppig slått

Rapp og kvitkløver tåler godt å bli høsta mange ganger. På garder der man ønsker å lage grovfôr med høg energikonsentrasjon, vil man slå enga i et tidlig utviklingsstadium. Hvis dette gjøres både til første og andre slått, vil det gå hardt utover timoteiplantene og rødkløverplantene. Det blir ledige plasser i enga. I et sånt høsteregime vil rapp

Rapp og kvitkløver konkurrerer godt med ugras i eng. Foto: Øyann Brandstad.

og kvitkløver greie seg bra og sørge for plantedekke og avling etter hvert som de andre artene går ut.

Sein etablering

Rapp etablerer seg seint og gir lite avling i gjenleggsåret og første engår. Derfor er det viktig at andre arter som gir stor avling i ung eng; timotei, engsvingel og rødkløver er med i frøblandinga. Hvis man har et kortvarig vekstskifte og planlegger at enga skal vare i bare to år, er det ikke nødvendig å ha med rapp i frøblandinga. Hvis enga skal vare i bare to år og det ikke skal tas mer enn to høstinger, trenger heller ikke kvitkløver være med.

Rapp gir god avling og god førkvalitet

Ved hyppig slått kan eng med mye rapp gi større avling enn timoteieng allerede fra andre eller tredje engår fordi timoteien går ut. Engrapp er også mer varig enn engsvingel og kan gi avlinger som er like store fra tredje engår. Det skulle altså ikke være noen grunn til å la være å ha med rapp fordi den gir lite avling, unntatt i svært kortvarig eng. Førkvaliteten er omtrent som for engsvingel.

Også sammen med raigras.

Raigras tåler hyppig slått og gir godt

fôr. Raigras busker seg godt og vokser raskt. Det konkurrerer derfor godt med andre planter i bestandet. Raigras er derfor noe å satse på for den som vil ha høg energikonsentrasjon i grovfôret. Raigras kan ikke spre seg vegetativt og det kan ha usikker overvintring. Derfor er det en god strategi å ha med rapp selv om raigras også er med i frøblandinga. Kvitkløver passer utmerket sammen med raigras.

Kilder

- Bjørn Grønnerød. 1992. Eng- og beitedyrking, notater til forelesninger. NLH.
- Lars Nesheim, Jørn Brønstad & Birger Volden. Engrappsortar til slått og beiting, rettleingsprøving av engrapp. Grønn forskning 6 (48) 2002. ISBN 82-479-0347-4.
- Tor Lunnan, Mats Höglind, Anne Kjersti Bakken. Utbytte av ei raigras/kvitkløvereng eller engrapp/kvitkløvereng jamført med ei timotei/raudkløvereng. Plantemøtet Vest 2007 / Bioforsk FOKUS 2 (7). Side 16-20.
- Håvard Steinshamn, pers.med.

maud.grotta@lr.no

